

146

DECYZJA MINISTRA GOSPODARKI, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

z dnia 21 lutego 2003 r.

w sprawie uchylecia decyzji Ministra Gospodarki zmieniającej decyzję w sprawie wprowadzenia opłaty celnej dodatkowej w związku z nadmiernym przywozem niektórych rodzajów obuwia pochodzącego z Chińskiej Republiki Ludowej

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z 2001 r. Nr 49, poz. 509 oraz z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387) oraz art. 28 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 11 grudnia 1997 r. o ochronie przed nadmiernym przywozem towarów na polski obszar celny (Dz. U. Nr 157, poz. 1027) w związku z art. 37 ustawy z dnia 11 kwietnia 2001 r. o ochronie przed nadmiernym przywozem towarów na polski obszar celny (Dz. U. Nr 43, poz. 477 i Nr 123, poz. 1352 oraz z 2002 r. Nr 125, poz. 1063, Nr 153, poz. 1271 i Nr 188, poz. 1572) po rozpatrzeniu wniosku złożonego na podstawie art. 127 § 3 k.p.a. przez radcę prawnego Mirosława Kutnika w imieniu Stowarzyszenia Importerów i Dystrybutorów Obuwia zs. w Toruniu — o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej wydaniem decyzji Ministra Gospodarki z dnia 10 stycznia 2002 r. (M. P. Nr 1, poz. 30)

p o s t a n a w i a s i ę

- 1) uchylić w całości decyzję Ministra Gospodarki z dnia 10 stycznia 2002 r. zmieniającą decyzję w sprawie wprowadzenia opłaty celnej dodatkowej w związku z nadmiernym przywozem niektórych rodzajów obuwia pochodzącego z Chińskiej Republiki Ludowej (M. P. Nr 1, poz. 30) oraz
- 2) zakończyć postępowanie bez przedłużania ważności decyzji o zastosowaniu ostatecznego środka ochronnego ustanowionego decyzją Ministra Gospodarki z dnia 6 stycznia 1999 r. w sprawie wprowadzenia opłaty celnej dodatkowej w związku z nadmiernym przywozem niektórych rodzajów obuwia pochodzącego z Chińskiej Republiki Ludowej (M. P. Nr 3, poz. 13).

Decyzja wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

U z a s a d n i e n i e**Stan sprawy faktyczny i prawny**

Minister Gospodarki decyzją z dnia 6 stycznia 1999 r. w sprawie wprowadzenia opłaty celnej dodatkowej w związku z nadmiernym przywozem niektórych rodzajów obuwia pochodzącego z Chińskiej Republiki Ludowej (M. P. Nr 3, poz. 13), zwaną dalej „decyzją z dnia 6 stycznia 1999 r.”, ustanowił ostateczny środek ochronny w postaci opłaty celnej dodatkowej na okres 3 lat. Strony zaskarżyły tę decyzję i Minister Gospodarki po ponownym rozpatrzeniu sprawy decyzją z dnia 21 grudnia 2001 r. utrzymującą w mocy decyzję z dnia 6 stycznia 1999 r. w sprawie wprowadzenia opłaty celnej dodatkowej w związku z nadmiernym przywozem niektórych rodzajów obuwia pochodzącego z Chińskiej Republiki Ludowej (M. P. Nr 47, poz. 781) utrzymał w mocy decyzję z dnia 6 stycznia 1999 r.

Decyzja z dnia 6 stycznia 1999 r. weszła w życie w dniu 15 stycznia 1999 r. Załącznik do decyzji z dnia 6 stycznia 1999 r. określał wysokość opłaty na okres od 15 stycznia 1999 r. do 31 grudnia 2001 r. W związku z wątpliwościami Polskiej Izby Przemysłu Skórzanego, w jakiej wysokości opłata celna dodatkowa ustanowiona decyzją z dnia 6 stycznia 1999 r. powinna być pobierana w okresie od dnia 1 stycznia 2002 r. do dnia 15 stycznia 2002 r., Minister Gospodarki na podstawie art. 113 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z 2001 r. Nr 49, poz. 509 oraz z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387), zwanego dalej „k.p.a.”, wyjaśnił w postanowieniu z dnia 21 grudnia 2001 r. w sprawie wyjaśnienia wątpliwości co do treści decyzji z dnia 6 stycznia 1999 r. w sprawie wprowadzenia opłaty celnej dodatkowej w związku z nadmiernym przywozem niektórych rodzajów obuwia pochodzącego z Chińskiej Republiki Ludowej (M. P. Nr 47, poz. 780 oraz z 2002 r. Nr 7, poz. 136), zwanym dalej „postanowieniem z dnia 21 grudnia 2001 r.”, w jakiej wysokości opłata celna dodatkowa ustanowiona decyzją Ministra Gospodarki z dnia 6 stycznia 1999 r. powinna być pobierana w okresie od dnia 1 stycznia 2002 r. do dnia 15 stycznia 2002 r. W dniu 8 stycznia 2002 r. spółki Adidas Poland sp. z o.o., Nike Poland sp. z o.o., Reebok Poland S.A., reprezentowane przez Pana Marka Szymańskiego (PricewaterhouseCoopers sp. z o.o.), oraz spółka KOLAK sp. z o.o., reprezentowana przez radcę prawnego Mirosława Kutnika, złożyły zażalenie na postanowienie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2001 r. Minister Gospodarki ponownie rozpatrzył sprawę i w dniu 12 lutego 2002 r. wydał postanowienie utrzymujące w mocy postanowienie z dnia 21 grudnia 2001 r. w sprawie wyjaśnienia wątpliwości co do treści decyzji z dnia 6 stycznia 1999 r. w sprawie wprowadzenia opłaty celnej dodatkowej w związku z nadmiernym przywozem niektórych rodzajów obuwia pochodzącego z Chińskiej Republiki Ludowej (M. P. Nr 47, poz. 780 oraz z 2002 r. Nr 7, poz. 136).

Następnie spółka KOLAK sp. z o.o. oraz Stowarzyszenie Importerów i Dystrybutorów Obuwia, reprezentowane przez radcę prawnego Mirosława Kutnika, złożyły skargi do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Skarżący domagali się stwierdzenia nieważności, ewentualnie uchylenia obu postanowień. Minister Gospodarki po ponownym przeanalizowaniu akt sprawy postanowił uwzględnić w całości skargi i uchylił zaskarżone postanowienia na podstawie art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz. U. Nr 74, poz. 368, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o NSA”, wydając: postanowienie z dnia 12 czerwca 2002 r. uchylające postanowienie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2001 r. w sprawie wyjaśnienia wątpliwości co do treści decyzji z dnia

6 stycznia 1999 r. w sprawie wprowadzenia opłaty celnej dodatkowej w związku z nadmiernym przywozem niektórych rodzajów obuwia pochodzącego z Chińskiej Republiki Ludowej (M. P. Nr 47, poz. 780 i z 2002 r. Nr 7, poz. 136) oraz postanowienie Ministra Gospodarki z dnia 12 lutego 2002 r. utrzymujące w mocy postanowienie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2001 r. w sprawie wyjaśnienia wątpliwości co do treści decyzji z dnia 6 stycznia 1999 r. w sprawie wprowadzenia opłaty celnej dodatkowej w związku z nadmiernym przywozem niektórych rodzajów obuwia pochodzącego z Chińskiej Republiki Ludowej, zwane dalej „postanowieniem z dnia 12 czerwca 2002 r.”, które zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” z 2002 r. Nr 25, poz. 421.

Z załącznika do decyzji z dnia 6 stycznia 1999 r. wynikało, iż środek ochronny stosuje się do dnia 31 grudnia 2001 r., przy odmiennym rozstrzygnięciu zawartym w § 1 decyzji z dnia 6 stycznia 1999 r., zgodnie z którym środek ochronny obowiązywał do dnia 15 stycznia 2002 r. Zgodnie z pierwszą interpretacją, przedstawioną przez skarżących, decyzja z dnia 6 stycznia 1999 r. obowiązywała w okresie od dnia 15 stycznia 1999 r. do dnia 31 grudnia 2001 r., natomiast według drugiej, przyjętej przez Ministra Gospodarki, decyzja z dnia 6 stycznia 1999 r. obowiązywała w okresie od dnia 15 stycznia 1999 r. do dnia 15 stycznia 2002 r. Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej uważa, że dopuszczalne były dwie interpretacje dotyczące okresu stosowania środka ustanowionego decyzją z dnia 6 stycznia 1999 r., z których żadna nie była wadliwa. Jednakże organ uznał, że ze względu na brak określenia wysokości opłaty w załączniku do decyzji z dnia 6 stycznia 1999 r. skarżący mogli uznać, że opłata celna w okresie od 1 do 15 stycznia 2002 r. nie będzie pobierana, i mogli podejmować decyzje gospodarcze opierając się na dokonywanej w dobrej wierze interpretacji przedmiotowych postanowień, co w konkretnych przypadkach mogło doprowadzić do niekorzystnych dla nich rezultatów. Mając na uwadze treść art. 8 k.p.a. i wyrażoną w nim zasadę pogłębienia zaufania obywateli do organów Państwa, Minister Gospodarki postanowił przychylić się do stanowiska skarżących dotyczącego poboru opłaty celnej dodatkowej w okresie od 1 do 15 stycznia 2002 r., skutkiem czego skarżone postanowienia zostały wyłączone z obrotu prawnego, a żądanie skarżących zostało uwzględnione.

Minister Gospodarki wszczął z urzędu postępowanie przeglądowe na podstawie art. 28 ust. 1 oraz art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 grudnia 1997 r. o ochronie przed nadmiernym przywozem towarów na polski obszar celny (Dz. U. Nr 157, poz. 1027), zwanej dalej „ustawą z 1997 r.”, postanowieniem z dnia 26 marca 2001 r. w sprawie wszczęcia postępowania ochronnego przeglądownego w celu poddania przeglądowi dotychczasowych rezultatów stosowania ustanowionego środka ochronnego w związku z nadmiernym przywozem niektórych rodzajów obuwia pochodzącego z Chińskiej Republiki Ludowej (M. P. Nr 11, poz. 182), zwanym dalej „postanowieniem z dnia 26 marca 2001 r.”.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z 1997 r., postanowienie o wszczęciu postępowania przeglądownego weszło

w życie z dniem ogłoszenia, to jest w dniu 11 kwietnia 2001 r. Celem postępowania przeglądownego, zgodnie z art. 28 ust. 1 tej ustawy, było rozważenie zasadności przedłużenia okresu stosowania ostatecznego środka ochronnego. Przedłużenie środka było możliwe, zgodnie z art. 28 ust. 6 ustawy z 1997 r., pod warunkiem stwierdzenia w wyniku postępowania przeglądownego, że dalsze jego stosowanie jest niezbędne:

- 1) dla naprawienia poważnej szkody wyrządzonej przemysłowi krajowemu lub zapobieżenia jej powstaniu oraz
- 2) dla dalszej realizacji programu dostosowawczego przemysłu krajowego.

Minister Gospodarki w toku postępowania stwierdził łączne istnienie obydwu okoliczności i decyzją z dnia 10 stycznia 2002 r. zmieniającą decyzję w sprawie wprowadzenia opłaty celnej dodatkowej w związku z nadmiernym przywozem niektórych rodzajów obuwia pochodzącego z Chińskiej Republiki Ludowej (M. P. Nr 1, poz. 30), zwanej dalej „decyzją z dnia 10 stycznia 2002 r.”, przedłużył do dnia 31 grudnia 2005 r. stosowanie środka ochronnego w odniesieniu do rodzajów obuwia wymienionych w załączniku do powyższej decyzji.

W dniu 11 grudnia 2001 r. Chińska Republika Ludowa została członkiem Światowej Organizacji Handlu. W związku ze szczególnym charakterem tej akcesji, wszelkie środki ochronne muszą być doprowadzone do zgodności z Porozumieniem w sprawie środków ochronnych (Dz. U. z 1996 r. Nr 9, poz. 54), stanowiącym załącznik do Porozumienia ustanawiającego Światową Organizację Handlu (WTO), sporządzonego w Marakeszu dnia 15 kwietnia 1994 r. (Dz. U. z 1995 r. Nr 98, poz. 483). Biorąc pod uwagę powyższy wymóg, zdaniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej właściwym krokiem w tym kierunku jest uchylenie środka niezgodnego z aktualnym statusem Chińskiej Republiki Ludowej — członka Światowej Organizacji Handlu.

Jednocześnie ustawa z 1997 r. nie obliguje Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej do przedłużenia stosowania środka ochronnego, pomimo spełnienia przesłanek określonych w art. 28 ust. 6 ustawy z 1997 r., pozostawiając organowi pewien margines swobody uwzględniający prowadzenie polityki handlowej. Dlatego w konkretnej sytuacji, pomimo istnienia przesłanek przedłużenia stosowania środka ochronnego, Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej uwzględniając szerszy interes gospodarczy, może podjąć decyzję o nieprzedłużeniu stosowania środka ochronnego.

Mając na uwadze powyższe oraz biorąc pod uwagę zobowiązania międzynarodowe Polski, postanowiono jak w sentencji.

Stanowisko skarżącego

Z a r z u t y s k a r ż a c e g o

Skarżący twierdzi, że:

- 1) ze względu na przekroczenie terminów do wszczęcia i zakończenia postępowania przeglądownego decyzją z dnia 10 stycznia 2002 r. powinna być uchylona, a postępowanie przeglądowne umorzone;
- 2) decyzja z dnia 10 stycznia 2002 r. narusza art. 87 Konstytucji RP. Ponadto, decyzja z dnia 6 stycznia

1999 r. straciła moc w dniu 13 czerwca 2001 r., gdy akt generalny, wykonawczy, wydany na podstawie ustawy, nie może obowiązywać, jeżeli stracił moc prawną przepis stanowiący podstawę prawną jego wydania. W związku z powyższym, Minister Gospodarki nie miał prawa, na podstawie art. 37 ustawy z dnia 11 kwietnia 2001 r. o ochronie przed nadmiernym przywozem towarów na polski obszar celny (Dz. U. Nr 43, poz. 477 i Nr 123, poz. 1352 oraz z 2002 r. Nr 125, poz. 1063, Nr 153, poz. 1271 i Nr 188, poz. 1572), zwanej dalej „ustawą z 2001 r.”, do rozstrzygnięcia o dalszym stosowaniu środka ochronnego w formie decyzji, ale w formie rozporządzenia;

- 3) po 31 grudnia 2001 r. ze względu na treść art. 29 ust. 1 ustawy z 1997 r., środek ochronny nie powinien być „wprowadzony ponownie”;
- 4) zgodnie z treścią art. 2 ust. 2 Porozumienia w sprawie środków ochronnych (Dz. U. z 1996 r. Nr 9, poz. 54), środki ochronne są stosowane wobec produktu importowanego, niezależnie od jego pochodzenia, co zdaniem skarżącego prowadzi do wniosku, że nie można zastosować środka ochronnego wybiórczo, wobec tylko jednego członka Światowej Organizacji Handlu, jakim jest Chińska Republika Ludowa;
- 5) w opublikowanym przez Ministra Gospodarki raporcie nie ma dowodów na to „że środek ten jest nadal niezbędny i że istnieją dowody na to, że przemysł dokonuje przystosowania strukturalnego”, co stanowi wymóg wynikający z treści art. 7 ww. Porozumienia.

Wniosek skarżącego

Opierając się na przytoczonych zarzutach, skarżący wniósł o uchylenie decyzji z dnia 10 stycznia 2002 r. i umorzenie postępowania przeglądowego. Zdaniem skarżącego ta decyzja została wydana z naruszeniem:

- ustawy z 2001 r.,
- ustawy z 1997 r.,
- Konstytucji RP,
- Porozumienia w sprawie środków ochronnych (Dz. U. z 1996 r. Nr 9, poz. 54), stanowiącego załącznik do Porozumienia ustanawiającego Światową Organizację Handlu (WTO), sporządzonego w Markeszu dnia 15 kwietnia 1994 r. (Dz. U. z 1995 r. Nr 98, poz. 483).

Stanowisko Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w przedmiocie zarzutów skarżącego

1

Zgodnie z art. 28 ust. 2 ustawy z 1997 r., minister właściwy do spraw gospodarki może wszcząć postępowanie ochronne przeglądowe nie wcześniej niż 3 miesiące od daty ustanowienia ostatecznego środka ochronnego i nie później niż 9 miesięcy przed datą zakończenia okresu stosowania ostatecznego środka ochronnego. Postępowanie przeglądowe zostało wszczęte w terminie ustawowym, gdyż Minister Gospodarki uważał, że środek ochronny obowiązuje do dnia 15 stycznia 2002 r. Zgodnie z § 1 decyzji z dnia 6 stycznia 1999 r.: „Ustala się na okres 3 lat opłatę celną dodatkową na obuwiu objęte kodami PCN 6402,

6403, 6404, 6405 pochodzące z Chińskiej Republiki Ludowej, wymienione szczegółowo w załączniku do decyzji, w wysokości określonej w tym załączniku.”

Natomiast zgodnie z § 2 decyzji: „Decyzja wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”

W związku z powyższym, decyzja z dnia 6 stycznia 1999 r., zdaniem Ministra Gospodarki, obowiązywała w okresie od dnia 15 stycznia 1999 r. do dnia 15 stycznia 2002 r. Minister Gospodarki dał wyraz temu przekonaniu w treści postanowienia z dnia 21 grudnia 2001 r. w sprawie wyjaśnienia wątpliwości co do treści decyzji z dnia 6 stycznia 1999 r. w sprawie wprowadzenia opłaty celnej dodatkowej w związku z nadmiernym przywozem niektórych rodzajów obuwia pochodzącego z Chińskiej Republiki Ludowej (M. P. Nr 47, poz. 780 oraz z 2002 r. Nr 7, poz. 136), które ze względu na zasadę pogłębiania zaufania obywateli do organów Państwa statuowaną w art. 8 k.p.a. zostało uchylone wraz z utrzymującym je w mocy postanowieniem z dnia 12 lutego 2002 r.

Brak jest również podstaw do umorzenia postępowania przeglądowego, gdyż w toku postępowania ochronnego w żadnym z jego etapów nie zaistniała przewidziana na gruncie przepisów ustawy z 1997 r. oraz k.p.a. okoliczność uzasadniająca to umorzenie. Uchylenie decyzji z dnia 10 stycznia 2002 r. oraz zakończenie postępowania bez przedłużania ważności decyzji z dnia 6 stycznia 1999 r. jest jedynym rozwiązaniem umożliwiającym doprowadzenie do zgodności nałożonego środka z aktualnym statusem Chińskiej Republiki Ludowej, która w dniu 11 grudnia 2001 r. została członkiem Światowej Organizacji Handlu. Natomiast ustawa z 1997 r., na podstawie której toczy się niniejsze postępowanie, nie zawiera żadnego przepisu stanowiącego wyraźną delegację dla organu w tej sytuacji. Przepis taki zawiera ustawa z dnia 21 czerwca 2002 r. o ochronie przed przywozem na polski obszar celny towarów subsydiowanych (Dz. U. Nr 125, poz. 1063), w części nowelizującej ustawę z 2001 r., tj. art. 74 pkt 11, o następującym brzmieniu:

„Jeżeli z zobowiązań międzynarodowych wynika konieczność zmiany lub uchylenia ustanowionego środka ochronnego, minister właściwy do spraw gospodarki może uchylić lub zmienić, w drodze rozporządzenia, ustanowiony środek ochronny.”

Jednakże, z przyczyn, o których mowa wyżej, zastosowanie tego przepisu nie jest w tym postępowaniu możliwe.

2

W art. 87 Konstytucji RP ustawodawca ustanowił zamknięty katalog źródeł prawa powszechnie obowiązującego, do których zaliczył: Konstytucję, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe, rozporządzenia oraz akty prawa miejscowego na obszarze działania organów, które je ustanowiły. Zdaniem skarżącego, w świetle stanowiska Trybunału Konstytucyjnego wyrażonego w postanowieniach z dnia 26 czerwca 2000 r. oraz z dnia 6 września 2000 r. (sygn. Ts 29/00), decyzja z dnia 10 stycznia 2002 r. narusza art. 87 Konstytucji RP. Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej nie podziela tego poglądu. Trybunał Konstytucyjny w ww. postanowieniach nie orzekł o niezgodności z Konstytu-

cją ustawy z 1997 r., ale odmawiając nadania biegu skardze konstytucyjnej wyraził swój pogląd co do charakteru prawnego decyzji Ministra Gospodarki. Jednakże orzeczenia te nie powodują konsekwencji prawnych dla niniejszej sprawy, a w szczególności nie przesądzają o niezgodności z Konstytucją ustawy z 1997 r. oraz o utracie podstawy prawnej decyzji Ministra Gospodarki. Przepisy upoważniające ministra właściwego do spraw gospodarki do nakładania środków ochronnych w formie decyzji nadal obowiązują w zakresie określonym w art. 37 ustawy z 2001 r., a więc dla postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy z 2001 r. Ponadto, organ nie może ignorować orzecznictwa NSA w tej materii, który wyraził odmienny pogląd w sprawie charakteru prawnego tych decyzji. Zgodnie ze stanowiskiem siedmiu sędziów NSA (wyrok z dnia 4 grudnia 2000 r., sygn. FPS 12/00) decyzje zapadłe w postępowaniu ochronnym uregulowanym w ustawie z 1997 r. nie stanowią aktów normatywnych, w związku z czym podlegają kontroli NSA. Za tą tezę, zdaniem NSA, przemawiają następujące argumenty:

- zgodnie z art. 1 ust. 4 ustawy z 1997 r., do postępowania ochronnego stosuje się przepisy k.p.a., jeżeli jej przepisy nie stanowią inaczej,
- ustawodawca w sposób konsekwentny posługuje się pojęciem decyzji (art. 2, art. 11 ust. 5, art. 12, 18, 19, 20 ust. 1 i 3, art. 21, 22 ust. 1 i 2, art. 23, art. 24, 27 ust. 5, art. 28 ust. 5 i 9, art. 29 ustawy z 1997 r.),
- decyzja wydawana na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy z 1997 r. jest aktem administracyjnym, a ustanowienie środka ochronnego odnosi się do konkretnej sytuacji (sprawy) i jest efektem procesu stosowania prawa.

Pogląd ten poparł Sąd Najwyższy w wyrokach z dnia 6 czerwca 2002 r. (sygn. akt: III RN 93/01, III RN 94/01 oraz III RN 95/01).

Podsumowując, na gruncie ustawy z 1997 r. decyzje ministra właściwego do spraw gospodarki są szczególnego rodzaju, ale jednak decyzjami administracyjnymi, o których mowa w k.p.a. W związku z powyższym, nie tracą one mocy obowiązującej w razie utraty mocy przepisu stanowiącego podstawę prawną ich wydania, a do postępowania ochronnego można stosować ustawę z 2001 r., ale tylko w zakresie określonym w art. 37 tej ustawy. Ustawa z 2001 r. obowiązuje od dnia 13 czerwca 2001 r., a zgodnie z treścią art. 37 ustawy z 2001 r. postępowania wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy (tj. dniem 13 czerwca 2001 r.) podlegają rozpatrzeniu według poprzednio obowiązujących przepisów. Postępowanie ochronne dotyczące nadmiernego przywozu na polski obszar celny obuwia zostało wszczęte postanowieniem Ministra Gospodarki z dnia 6 sierpnia 1998 r. o wszczęciu postępowania ochronnego w związku z nadmiernym przywozem na polski obszar celny określonych rodzajów obuwia importowanego z Chińskiej Republiki Ludowej (M. P. Nr 26, poz. 380).

Postępowanie w tej instancji zostało zakończone decyzją Ministra Gospodarki z dnia 6 stycznia 1999 r., zaś strony złożyły wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy. W dniu wejścia w życie ustawy z 2001 r. — to jest w dniu 13 czerwca 2001 r. — postępowanie nie by-

ło jeszcze zakończone, gdyż nastąpiło to dopiero decyzją z dnia 21 grudnia 2001 r. utrzymującą w mocy decyzję z dnia 6 stycznia 1999 r. w sprawie wprowadzenia opłaty celnej dodatkowej w związku z nadmiernym przywozem niektórych rodzajów obuwia pochodzącego z Chińskiej Republiki Ludowej (M. P. Nr 47, poz. 781).

Minister Gospodarki wszczął postępowanie przeglądowe postanowieniem z dnia 26 marca 2001 r., które weszło w życie w dniu 11 kwietnia 2001 r. Postępowanie to nie zostało zakończone przed dniem wejścia w życie ustawy z 2001 r., czyli przed 13 czerwca 2001 r.

W związku z powyższym, na podstawie art. 37 ustawy z 2001 r., zarówno do postępowania ochronnego, jak i postępowania ochronnego przeglądowego stosuje się przepisy ustawy z 1997 r., a minister właściwy do spraw gospodarki był i jest uprawniony do rozstrzygnięcia o dalszym stosowaniu środka ochronnego w formie decyzji.

Przedłużenie środka ochronnego w formie rozporządzenia, postulowane przez skarżącego, jakkolwiek uwzględniałoby wzmiankowaną wcześniej opinię Trybunału Konstytucyjnego, byłoby jednakże z punktu widzenia formalnego działaniem bezprawnym.

Powyższe zarzuty są więc bezzasadne.

3

Minister Gospodarki uznał, iż w okresie od 1 stycznia 2002 r. do 14 stycznia 2002 r. organy celne nie powinny były pobierać opłaty celnej dodatkowej ustanowionej decyzją z dnia 6 stycznia 1999 r. ze względu na fakt, iż jej wysokość nie została określona w załączniku do decyzji z dnia 6 stycznia 1999 r.

Zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy z 1997 r.: „(...) wobec towaru, w odniesieniu do którego był ustanowiony środek ochronny, żaden środek ochronny nie będzie wprowadzony ponownie przez okres równy okresowi stosowania środka ochronnego, licząc od dnia wygaśnięcia lub uchylecia decyzji o ustanowieniu środka ochronnego.”.

Oznacza to, że od dnia wygaśnięcia lub uchylecia decyzji o ustanowieniu środka ochronnego nie może być nałożony środek ochronny wobec tego samego towaru w drodze wszczęcia nowego postępowania ochronnego. Jednakże takie zdarzenie prawne nie nastąpiło, gdyż Minister Gospodarki decyzją z dnia 10 stycznia 2002 r. opublikowaną w „Monitorze Polskim” z dnia 15 stycznia 2002 r. (Nr 1, poz. 30) przedłużył stosowanie opłaty celnej dodatkowej w odniesieniu do rodzajów obuwia wymienionych w załączniku do decyzji z dnia 10 stycznia 2002 r.

W związku z powyższym, w zaistniałej sytuacji nie mamy do czynienia z „ponownym wprowadzeniem” środka ochronnego w rozumieniu art. 29 ust. 1 ustawy z 1997 r., ale z przedłużeniem środka już obowiązującego.

Powyższy zarzut jest więc bezzasadny.

4

Chińska Republika Ludowa w chwili wprowadzania środka ochronnego w postaci opłaty celnej dodatkowej (tj. w dniu 15 stycznia 1999 r.) nie była członkiem Światowej Organizacji Handlu. Mając powyższe na uwadze, Polska nakładając środek ochronny nie była związana wobec tego państwa postanowieniami Porozumienia w sprawie środków ochronnych (Dz. U.

z 1996 r. Nr 9, poz. 54), stanowiącym załącznik do Porozumienia ustanawiającego Światową Organizację Handlu (WTO), sporządzonego w Marakeszu dnia 15 kwietnia 1994 r. (Dz. U. z 1995 r. Nr 98, poz. 483). W postępowaniu ochronnym wobec Chińskiej Republiki Ludowej były stosowane jedynie przepisy prawa wewnętrznego, a konkretnie — ustawa z 1997 r.

Ustawa z 1997 r. nie tylko nie wyklucza nakładania środka na towar pochodzący tylko z jednego kraju, ale wręcz wprost to przewiduje, o czym świadczy art. 6 ust. 3 o następującym brzmieniu: „W wypadku gdy poważna szkoda lub zagrożenie poważną szkodą spowodowane zostało wyłącznie nadmiernym przywozem towaru pochodzącego z krajów niebędących członkami WTO, środki ochronne mogą być stosowane wyłącznie wobec towaru pochodzącego z tych krajów, o ile umowy zawarte przez Rzeczpospolitą Polską z tymi krajami nie stanowią inaczej.”.

Minister Gospodarki w toku postępowania ochronnego stwierdził wystąpienie przesłanek wymienionych w tym przepisie i na tej podstawie nałożył środek ochronny wobec towarów pochodzących z Chińskiej Republiki Ludowej.

Sytuacja uległa zmianie z chwilą przystąpienia Chińskiej Republiki Ludowej do Światowej Organizacji Handlu w dniu 11 grudnia 2001 r. Od tego dnia Polska, nakładając nowe środki ochronne wobec tego kraju, jest zobowiązana do przestrzegania Porozumienia w sprawie środków ochronnych WTO, w sposób określony w protokole akcesji Chińskiej Republiki Ludowej do Światowej Organizacji Handlu.

Powyższy zarzut jest więc bezzasadny.

5

W toku postępowania Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej ustalił, że zgodnie z przyjętą w dniu 24 października 2000 r. przez Radę Ministrów „Strategią dla przemysłu lekkiego na lata 2000—2005” podjęto szereg działań mających na celu wzrost konkurencyjności:

— uruchomiono procedurę udzielania preferencyjnych kredytów na restrukturyzację techniczno-organizacyjną przedsiębiorstw przemysłu lekkiego, w tym obuwniczego,

— wzmocniono pozycję marki polskich wyrobów (obuwia) na rynkach zagranicznych,

— dofinansowano udział w targach zagranicznych, pokazach mody i szkoleniach,

— przeprowadzono szkolenia w zakresie zarządzania, konkurencyjności produktu, nowoczesnych technik sprzedaży.

Firmy „Escott” S.A. z Chełma i P.P.O. „Eksbut” z Mławy uzyskały certyfikaty marki. Poważną przeszkodą w pełnej realizacji programu był brak środków finansowych na wspólne sieci dystrybucyjne na rynkach zagranicznych. W zakresie doskonalenia sposobów zarządzania przedsiębiorstw dokonano monitorowania sytuacji na rynku skórzanym oraz analizy produkcyjno-ekonomicznej kilkudziesięciu przedsiębiorstw pod kątem asortymentu produkcji, sprzedaży, zatrudnienia, płac, wyników finansowych, eksportu i importu. Programy poprawienia jakości produkcji wdrażają m.in. następujące firmy: „Escott” S.A., „Eksbut”, Z.P.H. „Wojas” z Nowego Targu, „Bartek” z Mińska Mazowieckiego oraz P.O.T. „But-S” S.A. z Łodzi. Przeprowadzono szkolenie i wdrażanie ISO-9001 w ramach poprawy systemu zarządzania przedsiębiorstw. W zakresie poprawy sytuacji ekonomiczno-finansowej przedsiębiorstw przeprowadzono działania restrukturyzacyjne pod kątem podniesienia konkurencyjności.

W związku z powyższym, nie ulega wątpliwości, że przemysł krajowy realizował (i realizuje) program dostosowawczy, o którym mowa w art. 28 ust. 6 ustawy z 1997 r.

Powyższy zarzut jest więc bezzasadny.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji stronie zainteresowanej służy skarga do Naczelnego Sądu Administracyjnego, którą zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz. U. Nr 74, poz. 368, z późn. zm.) należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji. Skargę w podanym terminie należy wnieść bezpośrednio do Sądu.

Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej :
w z. M. Leśny